

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΕΤΡΟΥ ΙΑΙΤΣ ΤΣΑΪΚΟΦΣΚΥ

Πήγαμε στό πρώτο πάτωμα, στό διαμέρισμα πού κατοικούσες δ' Τσαϊκόφσκυ. Τό δωμάτιο στό δύοιον έμενε συνήθως είναι στενόμακρο, ντυμένο με τα κάπως βρεβεά επιπλο τούδι 19ου αιώνος. Στή μέση της κάμαρας βρίσκεται τό μεγάλο πάνο με οιρά, μάρκας *Becker*, στό δύοιον δ' Τσαϊκόφσκυ έπαιξε και έργαζόταν. Σέ μια γωνιά είναι τό γραφείο του, σκεπασμένο με γυαλί, όλα κατά τ' ἄλλα ἀκριβώς δύος δταν ζούσε, πάνω σ' αύτό ἔνας δίσκος με καμά πλακέτα πάπες για συγαρέτα, «Ἔταν ή ίδιοτροπία του» λέει δ' Νταβίντωφ: «Κάπνιζε πολύ».

Στή μέση τού δραπεζιού είναι ἔνα ρόχ στυπόχαρτο, γεμάτο βιαστικό γραμμένες σημειώσεις και μικρούς λογαριασμούς, σέ μια του γωνιά είναι γραμμένο με βία : «Τὴν Ιη' Ιουνίου νάμια στό Λονδίνο». Ακόμα και ἔνα διαπασόν υπάρχει ἔδω, —δεν ἐπέτρεπε σέ κανέναν ὅλο νά κουρθίσει τό πάνει του,—ένας ζευγάρι γυαλιά σέ μεταλλινή θήκη, πέννες, σταχτούδοχεια, μερικοί πούροι, καλαμάρια και μικρές κορνιζόρισμένες φωτογραφίες. Στόν τοίχο πάνω ἀπό τό τραπέζι κρέμονται διάφορα ταμπλά, στό κέντρο τῶν δποίων βρίσκεται ἔνα πολύ καλό σκίτσο—παστέλ οι μια κορίζα δράλι. Διλήνει τόν «Αντον Ρούμπινστάιν τόν ἀγαπημένο τού δάσκαλο στό Θείον τῆς Πετρουπόλεως. Τόν περιτριγρίζουν οι εικόνες τῶν μουσουρών τούς δποίους, δπως λέει δ' Νταβίντωφ, δ' Τσαϊκόφσκυ ονόμαζε θεούς του : Μπάχ, Χαΐντελ, Χάύντη, Μπετόβεν, Γκλίνικα, Βάγκνερ, Μότσαρτ και Μέντελσον—Μπαρόλντυ. «Ἄλλες είδοντες παρουσιάζουν τήν οικογένεια του, τήν εδέργετρά του κυρία φόν Μέκ, και τούς τραγουδιστάς πού ὑπεδύσοντο ἥρες τῶν μελοδραμάτων του, στήν πρεμέρα τῶν ἔργων. Είναι ἀκόμα και μια είκονα τού νεκρού Νικολάου Ρούμπινσταϊν, (συνήθεται στά ρωσικά σπιτια νά υπάρχουν εικόνες, τῶν νεκρῶν φίλων ή συγγενῶν ντυμένων δπως δταν ζούσαν και διπλωμένων σέ λουλούδια). Σ' αύτό τό δωμάτιο βρίσκεται και ή βιβλιοθήκη

του, σέ ντουλάπια μέ γυαλί, ἀπό ἔργα τού Ποδοσκιν, Τολστόϊ, Νιοστογέφσκυ, μία γαλλική ἔκδοση τού Μπάζιρον, ρωσικά, ἀγγλικά, γαλλικά, γερμανικά και ιταλικά βιβλία, γλώσσες πού κατείχε δ' Τσαϊκόφσκυ. 'Ο Νταβίντωφ μού δίνει ἔναν τόμο Ποδοσκιν στά περιθώρια τού δποίου δ διάστημος συνθέτης είχε χαράξει νότες και μελωδίες πού τού δρχονταν δταν διάβαζε αύτά τά ποιήματα.

Πηγαίνουμε στήν κρεβατοκάμαρα του πού είναι δπλά και χωρίς στολίδια μέ την εικόνα τού Χριστοῦ φηλά στήν γωνία, τό στενό σιδερένιο κρεββάτι και τήν κεντημένη κουβέρτα, τό δύο πελώρια μαξιλάρια και τό μικρό δπου συνήθετε ν' ὀκουμένη τά σαγόνι του, Πάραπέρα σ' ἔνα καρφί βρίσκεται τό πολλόχωρη τούρκικη ρόμπια του. Στήν τουαλέττα υπάρχουν οι βοδρίσες και οι χίνες του, διάφορα μπουκάλια μέ λοισιδιν και καλλυντικά, ἀπό τό Παρίσι, κολονία και ἀρωματικό έδη. Τό τραπέζι είναι σκεπασμένο μ' ἔνα κεντητό τραπεζομάντηλο, γαρνιρισμένο μέ νταντέλλας σέ ζωρηα και κακούγουστα χρώματα. «Δέν τού δρεσσες λέει δ' Νταβίντωφ «Άλλα ήταν δώρον κάτι γαλλίδων κυριών, και δταν ἔκανα καμία παρατηρηση σχετικά. Είλεγε : «Τόν χαρισμένο γάιδαρο δέν τόν κοιτάν τά δόντια». Στήν ντουλάπα κρέμεται ὀκόμινή γκαρντερύμπα του, —βραδύνον κοστοδιμα, πρόχειρα ρούχα, φρεσκοπλυμένα πουκάμισα και μαντήλια μέ τό μονόγυραμα τού Κοντά σ' ἔνα βροινό παράθρο στέκει τό δέσιο τραπέζι, πάνω στό δποίο δρύψει τήν δην συμφωνία, ἔχοντας μπρός του τό θέαμα μιᾶς ἀλλεάς ἀπό μυρωμένες πασχαλίες. Αργότερα ἔκοψα καλδι και τό πήρα μαζί μοι στό λονδίνο.

Μετό τόν θάνατο τού Τσαϊκόφσκυ, δ' ἀδελφός του *Modest* προσέθεσε δδο ἀκόμα δωμάτιο, πού είναι τώρα υπαπλωμένα μέ τόν ίδιο ρυθμό και γεμάτα φωτογραφίες. «Ἐπι πάλεον υπάρχουν σ' αύτά ηλεκτρικά, γραμμόφωνα, μέ τά δποία μπορεῖ κανεὶς ν' ἀκούσῃ τά ἔργα τού Τσαϊκόφσκυ.